

Мы, гараджане, існуем у тэхнаасяроддзі, гэта факт. З раніцы да вечара нас суправаджае гукавая кананада: машыны, будоўля, музыка ды рамонты ў суседскіх кватэрах. Але ж ці задумваемся мы, што гэтыя гукі вельмі небяспечныя для нашага здароўя ды і для здароўя прыроднага наваколля?

Шатландцы «нашумелі»

Узровень шуму, які бесперапынна павялічваецца, з'яўляецца непазбежным вынікам тэхналагічнага прагрэсу і ў шматлікіх аспектах мяняе наша жыццёвае асяроддзе. Эколагі ўсяго свету прыцягваюць увагу грамадства да гэтай праблемы. Але ж для нас, беларусаў, было вельмі нязвыкла тое, што праблему гэтую ўздымае перад грамадскасцю менавіта мастацкая выстава.

Наведвальнікам сталічнай мастацкай галерэі "Універсітэт культуры" сёлета давялося ўбачыць і нават пачуць незвычайны шатландскі праект "Гук". Яго ідэя належыць маладой мастачцы, прафесару Мастацкай акадэміі ў г. Глазга Марыяне Грэйцід і ўзнікла падчас яе сумеснай працы з навукоўцамі Шатландыі, якія вывучалі шырокае кола праблем акустыкі. Узнікненню ідэі паспрыялі таксама асабістыя даследаванні мастачкай узаемасувязі гуку і яго візуальнага выяўлення.

Выстава дэманстравала гукі, якія ўзнікаюць у выніку разнастайнай дзейнасці

чалавека, і візуальныя мастацкія вобразы гукаў (карціны, напісаныя акрылам на палатне). У сутарэннях галерэі можна было пачуць шум ветракоў, самалётаў, электрацягнікоў ды адбойных малаткоў. Некаторыя наведвальніцы нават палыхалі і хутка ўцякалі з галерэі, не зразумеўшы, што ў ёй адбываецца артыстычная акцыя. Паверыць у тое, што шум — натуральнага паходжання, было даволі

лёгка, бо гукі дэманстраваліся ў адпаведным фармаце (у зале знаходзілася 6 дынамікаў).

Размешчаныя ў залах карціны нельга было разглядаць як самастойныя творы — і ў гэтым выявілася асаблівасць праекта. Такую выставу трэба ўспрымаць як кампазіцыю выяў ды гукаў, што ўтварае канцэптуальную суцэльнасць. Але ж "мелодыі цывілізацыі" дакучаюць не толькі

жыхарам мегаполісаў. "Узровень шуму ў сусветным акіяне і ў атмасферы, які пастаянна ўзрастае, можа мець разбуральны наступствы для жывой прыроды. Рыбы выкарыстоўваюць гук у якасці асноўнага інструмента для навігацыі, і ўздзеянне на іх шуму, што ўтвараецца чалавекам (ад судаў, нафтавых платформ, ваенных санараў і г.д.), можа нанесці істотную шкоду падводнаму экасвету. Шум можа сур'ёзна перашкодзіць жыццю птушак у гарадскіх умовах", — распавядае Марыяна Грэйцід. Мы ж у сваю чаргу спадзяёмся, што, дзякуючы такім праектам і дзейнасці аднадумцаў Марыяны, чалавецтва знойдзе выйсце з шумавой праблемы. Напрыклад, развіццё крыніц энергіі, здатных аднаўляцца (ветракоў, сонечных батарэй і г.д.), падаецца ў гэтым выпадку ўдалым спосабам памяншэння шкодных вынікаў для акустычнай атмасферы Зямлі.

Дзясніс **БАРСУКОЎ**
Фота аўтара